

Spis treści

Wstęp	7
I. Teorie socjologiczne a kwestie narodowe i etniczne	9
1. Problemy z definiowaniem narodu	9
2. Kulturalistyczna koncepcja narodu	13
2.1. Obiektywność vs subiektywność narodowej identyfikacji (w perspektywie kulturalistycznej)	16
3. Etniczność, grupa etniczna, narodowość i naród	20
4. Teoria narodu a wielość rzeczywistości	24
II. Ślązacy – historia i współczesność	28
1. Rys historyczny śląskiej odrębności	28
1.1. Obiektywne wymiary śląskiej odrębności	34
2. Narodowość śląska – rewindykacja emocjonalna?	38
2.1. Ruch Autonomii Śląska	46
III. W stronę socjologii jakościowej	50
1. Założenia teoretyczno-metodologiczne	50
2. Realizacja badań	54
2.1. Dobór próby	54
3. Sposób analizy materiału badawczego	56
IV. Potoczny poziom doświadczania śląskości	59
1. Wartości konstytuujące śląską specyfikę kulturową oraz sposoby ich doświadczania na płaszczyźnie dnia codziennego	59
1.1. Śląskie wartości i ich międzygeneracyjna trwałość	59
1.1.1. Przywiązanie do ziemi	60
1.1.2. Rodzina	62
1.1.3. Praca	64
1.1.4. Gwara	67
1.1.5. Religia	71
1.2. Specyfika kultury śląskiej	74
2. Ujęcie deklaratywno-argumentacyjne narodowości śląskiej	82
2.1. Kryteria śląskiej deklaracji narodowościowej w NSP w 2002 roku	82
2.1.1. Kryterium refleksyjne w ujęciu genealogiczno-kulturowym	83
2.1.2. Kryterium refleksyjne w ujęciu genealogicznym	85
2.1.3. Kryterium refleksyjne w ujęciu kulturowym	86
2.1.4. Kryterium emocjonalne	87
2.1.5. Kryterium refleksyjno-emocjonalne	88
2.1.6. Kryterium genealogiczno-emocjonalne	90
2.1.7. Kryterium kulturowo-emocjonalne	91
2.1.8. Kryterium pozarefleksyjne	91
2.2. Czy istnieje odrębny naród śląski?	91
2.3. Opinie na temat formalnoprawnego uznania śląskiej odrębności narodowej ...	98

3. Analiza wypowiedzi respondentów uwzględniająca aspekt subiektywnego doświadczania relacji „narod śląski–autonomia”	100
3.1. Narodowi autonomiści	101
3.2. Narodowcy bez autonomii	106
3.3. Regionalni ślascy autonomiści	110
3.4. Regionaliści bez autonomii	113
3.5. Niezdecydowani narodowo autonomiści	116
3.6. Ślascy niezdecydowani	118
V. Pomiędzy potocznym a ideologicznym doświadczaniem śląskości	120
1. Wymiar potoczny	120
2. Na granicy potoczności i ideologii	125
3. W kierunku ideologii	130
3.1. Narodowość śląska	131
3.2. Autonomia	140
3.3. Struktury organizacyjne a kwestia śląskiej odrębności	143
VI. Wnioski	149
Zakończenie	160
Aneks	162
Bibliografia	164
Zusammenfassung	171